

ACTIVITEITENVERSLAG 2017 VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM ⁽¹⁾

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

- I. 1. MISSIE
- I. 2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

II. ACTIVITEITEN IN 2017

II. 1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

II. 2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

II.2.1. Octrooirecht

- 1. Ontwerp van wet houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde
- 2. Implementatie van de hervorming van het Europees octrooisysteem

II.2.2. Merkenrecht : Implementatie van het hervormde merkensysteem in Europa

II.2.3 Bedrijfsgeheimen : Omzetting in het Belgische recht van de richtlijn 2016/943

II. 3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN"

II.3.1 (EU) De voorstellen voor een richtlijn en voor een verordening inzake bepaalde toegestane vormen van gebruik van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben

II.3.2. (EU) Voorstel voor een verordening tot vaststelling van voorschriften inzake de uitoefening van auteursrechten en naburige rechten die van toepassing zijn op bepaalde online-uitzendingen van omroeporganisaties en doorgifte van televisie- en radioprogramma's

¹ Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, *B.S.* 17 augustus 2004, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 19 april 2014, *B.S.* 14 mei 2014. Een kopie van dit besluit is als bijlage bijgevoegd.

II.3.3. (EU) Voorstel voor een richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt

II.3.4. Bespreking in verband met de techniek van directe injectie

- a. Algemene bespreking met het oog op het verlenen van een advies
- b. Bespreking van een voorontwerp van wet

II.3.5. Bespreking van een voorontwerp van wet inzake de vrije toegang tot creaties (open access)

II.3.6. Bespreking van een voorontwerp van wet tot wijziging van de artikelen XI.212 en XI.213 van het Wetboek economisch recht

* * *

INLEIDING

De bedoeling van dit rapport is verslag uit te brengen over de werkzaamheden van de Raad voor de Intellectuele Eigendom (hierna genoemd de Raad) in 2017. Het gaat om het achtste activiteitenverslag.

In het eerste deel van dit verslag wordt de Raad in het algemeen voorgesteld. In het tweede deel wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van de Raad en van zijn twee secties "Industriële Eigendom" en "Auteursrechten en Naburige Rechten" in het jaar 2017.

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

I. 1. MISSIE

De Raad voor de Intellectuele Eigendom is een adviesorgaan van de betrokken milieus opgericht door de federale regering door een koninklijk besluit van 5 juli 2004².

Zijn hoofdopdracht bestaat erin om adviezen uit te brengen aan de minister die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, over alle aangelegenheden die verband houden met de intellectuele eigendom³. Het is immers wenselijk dat de overheid die in deze aangelegenheid beslissingen neemt, rekening houdt met de adviezen van de academische milieus en van de betrokken sectoren. De intellectuele eigendom kent enerzijds sedert enkele jaren een spectaculaire ontwikkeling, die grotendeels toe te schrijven is aan technologische evoluties en aan de economische, sociale, wetenschappelijke en culturele veranderingen die hieruit volgen. Anderzijds is er een nauwe interactie tussen verschillende belangrijke domeinen van de intellectuele eigendom

² Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 17 augustus 2004. Dit besluit is op 1 januari 2006 in werking getreden. Het werd laatst gewijzigd door het koninklijk besluit van 19 april 2014.

³ In artikel 2 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004 wordt bepaald: "Onverminderd de bevoegdheden van andere instanties inzake intellectuele eigendom, legt de Raad aan de minister, die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, hierna de minister genoemd, op eigen initiatief na overleg met de Dienst voor de Intellectuele Eigendom of op verzoek van de minister, adviezen voor, over problemen die verband houden met de intellectuele eigendom".

en andere rechtstakken zoals het burgerlijk recht, het strafrecht, het vennootschapsrecht, het mededingingsrecht, het internationaal recht en de wetgeving inzake volksgezondheid.

I. 2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

De Raad is samengesteld uit twee secties: de Sectie « Industriële Eigendom » en de Sectie « Auteursrecht en Naburige rechten » die respectievelijk belast zijn met vraagstukken inzake industriële eigendom en vraagstukken inzake auteursrecht en naburige rechten⁴. De Raad komt bijeen in een plenaire vergadering om de vraagstukken gemeenschappelijk aan het geheel van de intellectuele eigendom te behandelen⁵. Deze structuur op twee niveaus beoogt rekening te houden met de kenmerken die eigen zijn aan de twee hoofdtakken van de intellectuele eigendom. Ze maakt het immers mogelijk dat vraagstukken die horizontaal betrekking hebben op het geheel van de intellectuele eigendom, zoals de middelen om de intellectuele eigendomsrechten te doen naleven, worden gecoördineerd binnen één enkel orgaan, en dat de vraagstukken die eigen zijn aan elke tak van de intellectuele eigendom worden voorgelegd aan de secties die specifiek hieraan zijn gewijd.

De samenstelling van de beide secties van de Raad is gemengd, in die zin dat elke sectie zowel personen omvat die erkend zijn om hun deskundigheid inzake intellectuele eigendom als personen die de betrokken sectoren vertegenwoordigen: de ondernemingen, de rechthebbenden, de gemachtigden, de consumenten, en vanaf maart 2015, de gefedereerde entiteiten⁶. Deze samenstelling wil zowel mensen uit de academische en gerechtelijke wereld als vertegenwoordigers van de belangrijkste betrokken milieus bij de uitwerking van adviezen betrekken. Binnen de sectie “Auteursrecht en de naburige rechten” heeft deze samenstelling zich geformaliseerd door middel van de oprichting van twee sub-secties: de sub-sectie “Deskundigen” en de sub-sectie “Belanghebbenden”. Dit laat toe om, afhankelijk van het te behandelen onderwerp, vergaderingen te organiseren in aanwezigheid van de leden van een bepaalde sub-sectie, dan wel in aanwezigheid van de voltallige sectie “Auteursrecht en de naburige rechten”.

De leden van de Raad worden benoemd door de Minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Elke sectie wordt voorgezeten door een lid van de sectie, aangeduid door de Minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. De secties duiden elk in hun midden twee ondervoorzitters aan. De Raad wordt beurtelings gedurende één jaar voorgezeten door de voorzitter van één van de secties, beginnend met de oudste voorzitter⁷. De huidige samenstelling van de Raad wordt bepaald door het ministeriële besluit van 16 maart 2015⁸.

Het secretariaat van de Raad en van de secties wordt waargenomen door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom⁹.

De voorzitters van de Raad en van de secties kunnen, in samenspraak met de DIE, het onderzoek van sommige vraagstukken die tot hun respectieve bevoegdheden behoren, toevertrouwen aan een

⁴ Zie artikel 3, § 1, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁵ Zie artikel 5, lid 2, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁶ Zie artikel 3 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁷ Zie artikelen 3 en 4 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij KB van 19 april 2014.

⁸ Ministerieel besluit van 16 maart 2015 houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, *B.S.* van 27 maart 2015, bl. 19400 e.v.

⁹ Zie art. 8 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004.

ad hoc werkgroep, samengesteld uit leden van de Raad of van een sectie die zij aanduiden en uit externe personen van wie de medewerking aan de werkzaamheden nuttig wordt geacht.

De raadpleging van de Raad of van de secties kan schriftelijk gebeuren indien de betrokken voorzitter dat gewettigd acht.

II. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD EN DE SECTIES IN 2017

Het doel van dit onderdeel is op synthetische wijze een overzicht te geven van de werkzaamheden van de Raad en van de twee secties in de loop van het referentiejaar 2017. Telkens zullen het aantal en de data van de vergaderingen alsook de onderzochte kwesties summier worden aangegeven. Dit houdt in dat er uitgebreid zal worden verwezen naar de verslagen van de vergaderingen van de Raad en van de twee secties. Indien een ad hoc-groep werd opgericht, zal op dezelfde manier worden te werk gegaan. Het gaat dus niet om een exhaustieve weergave van alle besprekingen die binnen de Raad en zijn secties zijn gevoerd.

II. 1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

De Raad heeft in de besproken periode een plenaire vergadering bijeengeroepen op 13 juni 2017. Op de agenda stonden de volgende punten:

- het activiteitenverslag 2016;
- de goedkeuring van het ontwerpadvies van de Raad voor de Intellectuele Eigendom betreffende het voorontwerp van wet inzake de bescherming van bedrijfsgeheimen;
- het activiteitenprogramma voor het jaar 2017;
- door het secretariaat gegeven informatie over de laatste ontwikkelingen binnen het domein van de intellectuele eigendom;

II. 2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

In 2017 vergaderde de sectie "Industriële Eigendom" één keer, op 22 februari. De belangrijkste elementen die door de sectie "Industriële Eigendom" werden behandeld, zijn de volgende:

- Ontwerp van wet houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde
- Implementatie van de hervorming van het Europees octrooisysteem
- Implementatie van het hervormde merkensysteem in Europa
- Omzetting in het Belgische recht van de richtlijn 2016/943 "Bedrijfsgeheimen"

II. 2.1. Octrooirecht

1. *Ontwerp van wet houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde*

De Raad voor de Intellectuele Eigendom nam op haar vergadering van 22 februari 2017 kennis van de informatie gegeven door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom met betrekking tot de lopende werkzaamheden aangaande een voorontwerp van wet houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde. Daartoe bezorgde de Dienst de Raad voorafgaandelijk aan de vergadering een werkdocument van het voorontwerp van wet. Dit voorontwerp beoogt een verdere reglementering van het beroep van octrooigemachtigde in België, met inbegrip van de oprichting van een Belgisch Instituut voor Octrooigemachtigden. Deze verdere reglementering houdt onder meer de volgende elementen in:

- De bewaking van de toegang tot het beroep van octrooigemachtigde;
- De voorwaarden voor het voeren van de titel van octrooigemachtigde;

- De oprichting van een Belgisch Instituut voor Octrooigemachtigden;
- De tucht- en gedragsregels van toepassing op de octrooigemachtigden;
- De coördinatie van een permanente vorming van de octrooigemachtigden;
- De invoering van een beroepsgeheim voor de octrooigemachtigden;
- De invoering van een spreekrecht voor de octrooigemachtigden in octrooigeschillen voor de Belgische hoven en rechtbanken;
- De beperking van de beroepsaansprakelijkheid van octrooigemachtigden.

De inhoud van de voorgestelde reglementering met betrekking tot deze elementen werd verder in de Raad besproken. De discussie spitste zich in het bijzonder toe op het in te voeren tuchtsysteem, het beroepsgeheim, het spreekrecht in octrooigeschillen voor de Belgische hoven en rechtbanken en de beperking van de beroepsaansprakelijkheid van octrooigemachtigden.

2. Implementatie van de hervorming van het Europees octrooisysteem

De Raad voor de Intellectuele Eigendom nam op haar vergadering van 22 februari 2017 kennis van de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de hervorming van het Europees octrooisysteem, inclusief de status van de ratificatie van de Overeenkomst betreffende een eengemaakt octrooigerecht (UPC-Overeenkomst) en de goedkeuring van het Protocol betreffende de voorlopige inwerkingtreding van de UPC-Overeenkomst. De Raad besprak dit punt met bijzondere aandacht voor de nakende Brexit en het engagement van de Britse overheid tot deelname aan het eenheidsoctrooi.

II. 2.2. Merkenrecht

Implementatie van het hervormde merkensysteem in Europa

De Raad heeft akte genomen van een mededeling van de Dienst voor de Intellectuele Eigendom in verband met de werkzaamheden ter omzetting van richtlijn 2015/2436 in Benelux-recht, alsook in verband met de nationale ratificatieprocedures voor de Beneluxprotocollen van 15/10/2012, 21/5/2014 en 16/12/2014.

De Raad werd meer bepaald op de hoogte gebracht van het feit dat de werkzaamheden voor de effectieve omzetting van de richtlijn werden verdergezet in een overleginstantie onder leiding van het Benelux Secretariaat-Generaal. Binnen deze werkgroep wordt meer bepaald het wijzigingsprotocol en de bijhorende memorie van toelichting opgesteld. Wat de ratificatie van de hoger genoemde Benelux Protocollen inzake merken betreft, werd de Raad op de hoogte gebracht van het feit dat na België ook Luxemburg de drie protocollen ratificeerde en zijn ratificatie instrument neerlegde. In Nederland werd de ratificatie voorzien tegen de zomer van 2017.

II. 2.3. Bedrijfsgeheimen

Omzetting in het Belgische recht van de richtlijn 2016/943 “Bedrijfsgeheimen”

De Sectie “Industriële Eigendom” besliste tijdens de vergadering van 5 december 2016 om een ad hoc werkgroep te creëren, bij toepassing van het artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 5 juli 2004, teneinde een ontwerp van wet te onderzoeken ter omzetting van de richtlijn, in de loop van het eerste semester van 2017. Gelet op het ruime toepassingsgebied van de richtlijn betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen, konden zowel leden van de sectie “Industriële Eigendom”, als leden van de sectie “Auteursrecht en naburige rechten” deelnemen aan de ad hoc werkgroep.

De ad hoc werkgroep kwam drie maal samen: op 7 maart 2017, op 24 april 2017 en op 15 mei 2017. Overeenkomstig artikel 8 van voormeld koninklijk besluit van 5 juli 2004 heeft de Dienst voor de Intellectuele Eigendom het secretariaat van de werkgroep op zich genomen. Op basis van haar onderzoek van het voorontwerp van wet ter omzetting van de richtlijn bedrijfsgeheimen, stelde de ad hoc werkgroep een advies op dat op 13 juni 2017 door de plenaire vergadering van de Raad werd aangenomen.

Punten die in het bijzonder aan bod kwamen in het advies van de Raad zijn onder meer de plaats van de omzettingbepalingen in het Wetboek van economisch recht, de bevoegdheidsregeling, de confidentialiteitsverplichting, de verjaringstermijn, de vordering tot staking zoals in kort geding, de bepaling in verband met de schadevergoeding, de sanctiemechanismen in verband met de confidentialiteitsverplichting en de aanpassing van de arbeidsovereenkomstenwet met het oog op een consequent gebruik van de term "bedrijfsgeheimen".

II. 3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN"

In 2017 vergaderde de sectie "Auteursrechten en Naburige Rechten" zes maal: op 15 februari, op 13 en 30 maart, op 18 mei, op 19 juli en op 20 oktober.

De voornaamste elementen die in 2017 werden behandeld door de sectie zijn:

- Europees niveau
 - De voorstellen voor een richtlijn en voor een verordening inzake bepaalde toegestane vormen van gebruik van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben
 - Het voorstel voor een verordening tot vaststelling van voorschriften inzake de uitoefening van auteursrechten en naburige rechten die van toepassing zijn op bepaalde online-uitzendingen van omroeporganisaties en doorgifte van televisie- en radioprogramma's
 - Het voorstel voor een richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt
- Nationaal niveau
 - Bespreking in verband met de techniek van directe injectie
 - Bespreking van een voorontwerp van wet inzake de vrije toegang tot creaties (open access)
 - Bespreking van een voorontwerp van wet tot wijziging van de artikelen XI.212 en XI.213 van het Wetboek economisch recht

II. 3.1 **(EU) De voorstellen voor een richtlijn en voor een verordening inzake bepaalde toegestane vormen van gebruik van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben**

Deze Europese wetgevingsvoorstellen werden tijdens de vergadering van 15 februari 2017 aan de Raad voor de Intellectuele Eigendom voorgelegd. Ze strekken ertoe het verdrag van Marrakech te implementeren op EU-niveau. De voorgestelde instrumenten voeren twee dingen in : het voorstel van richtlijn voert, enerzijds, nieuwe uitzonderingen in op de auteursrechten en naburige rechten ten gunste van blinden en slechtzienden en, anderzijds, een systeem van uitwisseling van

toegankelijke formaten binnen de Europese Unie. Het voorstel van verordening heeft betrekking op de grensoverschrijdende uitwisseling van exemplaren in toegankelijke vorm tussen de Unie en derde landen die partij zijn bij het Verdrag van Marrakech.

Deze instrumenten werden op 13 september 2017 aangenomen en verschenen in het Publicatieblad van de Europese Unie op 20 september 2017¹⁰. Nu moet de richtlijn nog in intern recht worden omgezet door de lidstaten, en dit tegen 11 oktober 2018, zijnde de datum waarop beide instrumenten toepassing zullen vinden.

II.3.2 (EU) Het voorstel voor een verordening tot vaststelling van voorschriften inzake de uitoefening van auteursrechten en naburige rechten die van toepassing zijn op bepaalde online-uitzendingen van omroeporganisaties en doorgifte van televisie- en radioprogramma's

Naast het voorstel voor een richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt (zie punt II.3.3 hieronder), stelde de Europese Commissie in het kader van de modernisering van het auteursrecht in de Europese Unie op 14 september 2016 een verordening voor die betrekking heeft op bepaalde online-uitzendingen van omroeporganisaties en doorgiften van televisie- en radioprogramma's. Het oorspronkelijke voorstel voor een verordening werd artikelsgewijs besproken op de vergadering van de Raad van 15 februari 2017. Concreet tracht het voorstel principes uit richtlijn 93/83/EEG toe te passen op moderne technologieën en exploitatiewijzen in functie van de Digital Single Market Strategy. Het eerste luik van het voorstel betreft immers een uitbreiding van het Country of Origin-principe tot ondersteunende online diensten van een omroeporganisatie en het tweede luik betreft een uitbreiding van het systeem van verplicht collectief beheer van rechten tot doorgiften anders dan via kabel of via open internet. Dit tweede luik heeft dus betrekking op doorgiften in het kader van gesloten, elektronische communicatienetwerken. De artikelsgewijze bespreking binnen de Raad spitste zich voornamelijk toe op de eventuele gevolgen die de voorgestelde verordening zou kunnen hebben op de Belgische stakeholders.

II. 3.3 (EU) Het voorstel voor een richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt

Op 14 september 2016 heeft de Europese Commissie een Mededeling goedgekeurd, en 3 wetgevende initiatieven voorgesteld, waaronder het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt. In dit laatste voorstel komen zeer uiteenlopende onderwerpen aan bod, zoals bijvoorbeeld uitzonderingen voor

¹⁰ Richtlijn 2017/1564/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2017 inzake bepaalde toegestane vormen van gebruik van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben, en tot wijziging van Richtlijn 2001/29/EG betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij, PbEG, 20 september 2017, L 242/6

Verordening 2017/1563/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2017 inzake de grensoverschrijdende uitwisseling tussen de Unie en derde landen van exemplaren in toegankelijke vorm van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben, PbEG, 20 september 2017, L 242/1.

tekst en datamining, uitzonderingen voor onderwijs in een grensoverschrijdende context, een regeling voor de exploitatie van werken die niet meer in de handel beschikbaar zijn door culturele instellingen, een voorstel voor een naburig recht voor persuitgevers, maatregelen met betrekking tot bepaalde vormen van gebruik van beschermde inhoud door online-diensten, en voorstellen inzake auteurscontractenrecht. Dit voorstel van richtlijn werd besproken binnen de Raad op 15 februari 2017 en op 13 maart 2017, waarbij het voorstel artikelsgewijs werd overlopen. Tijdens de vergadering van 13 maart 2017 werden gelet op het onderwerp ook vertegenwoordigers van Google en van ISPA uitgenodigd.

II. 3.4. Bespreking in verband met de techniek van directe injectie

a. Algemene bespreking met het oog op het verlenen van een advies

In het kader van een opdracht waarmee de regering de minister van Economie ermee belastte om te achterhalen of de huidige situatie van directe injectie via de kabel leidt tot rechtsonzekerheid, en of dit in voorkomend geval kan verholpen worden, vond er een afzonderlijke vergadering van de Raad plaats op 30 maart 2017. Deze vergadering baseerde zich op een technisch werkdocument dat werd opgesteld door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom en dat in de loop van de discussies werd aangevuld met de bemerkingen van de leden van de Raad. Het technisch werkdocument en de bemerkingen van de leden werden vervolgens geconsolideerd in een advies dat werd gepubliceerd op de website van de FOD Economie.

Directe injectie is al enige tijd voorwerp van auteurs- en nabuurrechtelijke discussies omdat tot op heden niet juridisch zeker is of er in geval van directe injectie sprake is van een doorgifte via de kabel, dan wel of er slechts sprake is van één enkele mededeling aan het publiek. Hierbij is van belang dat, krachtens richtlijn 93/83/EEG, het systeem van verplicht collectief beheer van rechten van toepassing is op doorgiften via de kabel en dat een eventuele kwalificatie van directe injectie als wel/niet doorgifte via de kabel auteurs- en nabuurrechtelijke gevolgen heeft. Beide standpunten werden verdedigd in een aantal nationale en Europese rechtsprocedures die werden toegelicht in het technisch werkdocument waarop de discussies binnen de Raad zich baseerden.

Rekening houdend met de huidige stand van de wetgeving en rechtspraak op zowel nationaal als Europees niveau, onderscheidt het advies drie hypothesen voor de kwalificatie van een mededeling aan het publiek via directe injectie:

1. Bij directe injectie is er sprake van twee mededelingen aan het publiek, maar het betreft geen doorgifte via de kabel en er is dus geen verplicht collectief beheer op van toepassing;
2. Bij directe injectie is er sprake van twee mededelingen aan het publiek, en het betreft een doorgifte via de kabel en er is dus verplicht collectief beheer op van toepassing;
3. Er is, rekening houdend met bepaalde Europese rechtspraak, bij directe injectie sprake van één mededeling aan het publiek, maar het is niet zeker wie hiervoor verantwoordelijk is.

Deze drie hypothesen werden in het advies bediscussieerd, maar bij gebrek aan voldoende economische gegevens kon de Raad enkel besluiten dat er bij directe injectie wel degelijk sprake is van rechtsonzekerheid op dit moment.

b. Bespreking van een voorontwerp van wet

Rekening houdend met het advies inzake directe injectie van de Raad van 30 maart 2017 (zie punt II.3.4.a hierboven) en met de door de FOD Economie bestelde studie over de toepassing van de bepalingen van het auteursrecht en de naburige rechten op de audiovisuele werken, werd een voorontwerp van wet opgesteld om te remediëren aan de rechtsonzekerheid die is ontstaan inzake de techniek van directe injectie. Dit voorontwerp van wet werd artikelsgewijs besproken op de vergadering van de Raad op 20 oktober 2017. Concreet kwalificeerde dit voorontwerp van wet directe injectie als één mededeling aan het publiek, waarvoor de omroeporganisatie en de distributeur hoofdelijk aansprakelijk gesteld worden. De bespreking binnen de Raad spitste zich toe op de verenigbaarheid van het voorontwerp van wet met de huidige rechtspraak en de praktische haalbaarheid van het aansprakelijkheidsregime in geval van directe injectie.

II.3.5 Bespreking van een voorontwerp van wet inzake de vrije toegang tot creaties (open access)

De problematiek van open access ((vrije) toegankelijkheid van (wetenschappelijke) artikelen die gefinancierd zijn met publieke middelen) werd op vraag van de ministerraad van 9 juni 2016 binnen de Raad voor de Intellectuele eigendom een eerste keer besproken op 13 september 2016. Hierbij werden tevens externen uitgenodigd, meer bepaald vertegenwoordigers van de onderwijssector, van de uitgevers, en van de auteurs. Tijdens deze vergadering vond onder meer een algemene discussie plaats over de problematiek van open access waarbij de verschillende partijen hun standpunt en noden kenbaar maakten. Vervolgens werd het onderwerp een tweede maal besproken op de vergadering van 18 mei 2017, waar er gewerkt is op werkdocumenten met een voorontwerp van wet en een voorontwerp van Memorie van Toelichting. Aan de hand van deze werkdocumenten heeft de Raad zich gebogen over de definitie van open access, welke wetenschappelijke werken onder een eventuele wetswijziging zouden moeten vallen, welke versie onder open access zou moeten ressorteren (pre-print, post-print of uitgeversversie), hoe lang de embargoperiode van exclusiviteit voor de uitgever zou moeten duren, de verplichting tot bronvermelding, en welk aandeel van de financiering van een wetenschappelijk werk er moet zijn opdat men in de wet zou spreken van “een werk gefinancierd met publieke middelen”, en, tot slot, hoe een bepaling in de wet tot verplichting van open access voor wetenschappelijke werken in het internationaal privaatrecht kan gekaderd worden.

II.3.6 Bespreking van een voorontwerp van wet tot wijziging van de artikelen XI.212 en XI.213 van het Wetboek economisch recht

De Sectie besprak op 19 juli 2017 de vraag of het Wetboek van Economisch recht moet gewijzigd worden om voor de openbare uitvoering en uitzending van audiovisuele prestaties de uitzondering van de billijke vergoeding te schrappen en dus het exclusief recht te laten gelden.

Momenteel voorziet het Wetboek van Economisch recht in een dwanglicentie voor uitvoerende kunstenaars en producenten voor de uitzending via omroep en de openbare uitvoering van hun prestaties, waaraan een billijke vergoeding is gekoppeld. Dergelijke billijke vergoeding is niet voorzien voor auteurs, waar het exclusieve recht van toepassing blijft. De Minister vroeg de Raad om advies over de vraag of de audiovisuele prestaties van de uitvoerende kunstenaars voor wat de

uitzending betreft, op dezelfde wijze zouden moeten behandeld worden als de creaties van de auteurs van audiovisuele werken, en dus om voor uitvoerende kunstenaars en producenten in de audiovisuele sector te voorzien in een exclusief recht voor de uitzending van hun prestaties, en niet langer in een billijke vergoeding. Algemeen werd tijdens deze vergadering genoteerd dat de OMROEPEN voorstander zijn van een exclusief recht terwijl de ACTEURS voor een billijke vergoeding voor hun audiovisuele prestaties pleiten. De EXPERTEN hebben aangegeven dat een wetswijziging zou inhouden dat men afstapt van een systeem waar de wetgever in 1995 zelf voor heeft gekozen, en dat een wijziging dus degelijk zou moeten gemotiveerd worden. Vanuit louter juridisch oogpunt stellen zij dat beide systemen (exclusief recht vs. billijke vergoeding) mogelijk zijn. De keuze betreft dus eerder een vraag naar de opportuniteit van elk systeem en de werkbaarheid ervan in de praktijk.

De Voorzitster van de Sectie "Auteursrecht en
Naburige rechten"

De Voorzitter van de Sectie "Industriële
eigendom"

Marie-Christine Janssens

Fernand de Visscher